

І.С. Крамаренко, канд. екон. наук, доцент
Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини
ВНЗ «відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

М.А. Широков, здобувач
Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій

Д.Є. Нікон, головний економіст, начальник планово-економічного
управління ДП «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний
завод імені О.М. Макарова

О.А. Білоус, здобувач
Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

У статті досліджено теоретичні підходи до визначення інвестиційного потенціалу національної економіки, встановлено його роль у процесах економічного зростання та забезпечення продовольчої безпеки. Проведено ретроспективний аналіз інвестиційного забезпечення сільського господарства як визначального фактору продовольчої безпеки, визначено сучасні проблеми інвестиційної привабливості аграрного бізнесу та напрямки її підвищення. Встановлено ключові функції держави у забезпеченні продовольчої безпеки та шляхи їх удосконалення із використанням інвестиційного ресурсу.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційний потенціал, агропромисловий комплекс, продовольча безпека.*

Постановка проблеми. В умовах економічної, геополітичної та соціальної нестабільності, що властива сучасному етапу розвитку національної економіки, інвестиції виступають одним з визначальних інструментів, що за умови їх ефективного спрямування, здатні забезпечити перехід до сталого розвитку та пом'якшити вплив основних дестабілізуючих чинників. В історії світової економіки є безліч прикладів виведення макроекономічних систем із стану затяжної кризи за допомогою

інвестиційних вливань у найбільш перспективні та системо утворюючі галузі. Дестабілізаційні процеси в економіці створюють загрози щодо підтримки продовольчої безпеки на належному рівні внаслідок виникнення додаткових бар'єрів доступу до джерел фінансування стратегічних галузей та видів економічної діяльності, зростання цін на сировину й матеріали для сільськогосподарських виробників, загальне падіння купівельної спроможності населення. З огляду на це, питання щодо формування та ефективного використання інвестиційного потенціалу АПК мають виняткове значення для забезпечення продовольчої, економічної та, як наслідок, соціальної безпеки держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми формування, розвитку та раціонального використання інвестиційного потенціалу в національній економіці розглядаються значною кількістю вітчизняних науковців, серед яких О.С.Білоусова, Г.Л. Вербицька., З.І. Кобеля, Н.Я. Кутаренко, К.І. Рудько, А.М. Бабчук, Т.В. Кулініч, М.А. Мричко. У наукових працях І.П. Траханова, М.І. Кісіля та інших авторів досліджується інвестиційний потенціал сільськогосподарських підприємств, як одна з базових передумов продовольчої безпеки України та її регіонів. Разом з цим, широке коло сучасних проблем, пов'язаних з інвестуванням в аграрну сферу та їх впливу на стан продовольчої безпеки залишаються не вирішеними, та потребують подальших наукових розвідок.

Постановка завдання. Метою написання статті є дослідження інвестиційного потенціалу підприємств агропромислового комплексу та його вплив на продовольчу безпеку України в умовах нестабільності.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі трансформації національної економіки вирішального значення набувають проблеми залучення повного обсягу інвестицій, що необхідні для розвитку та модернізації аграрного сектору економіки. У цьому контексті підтримуємо думку Кісіля М.І., що «значення інвестицій, спрямованих на розвиток сільськогосподарського виробництва, не лише в можливості пришвидшити процеси відтворення та підвищити його ефективність, а й в активізації економічних процесів у інших галузях і сферах економіки» [5, с.78].

Як правило, обсяги залучених інвестицій в економіку залежать насамперед від її інвестиційного потенціалу та створених умов для інвестиційної діяльності. При цьому, поняття інвестиційного потенціалу економіки на різних рівнях є дискусійним. Зокрема, Білоусова О.С.

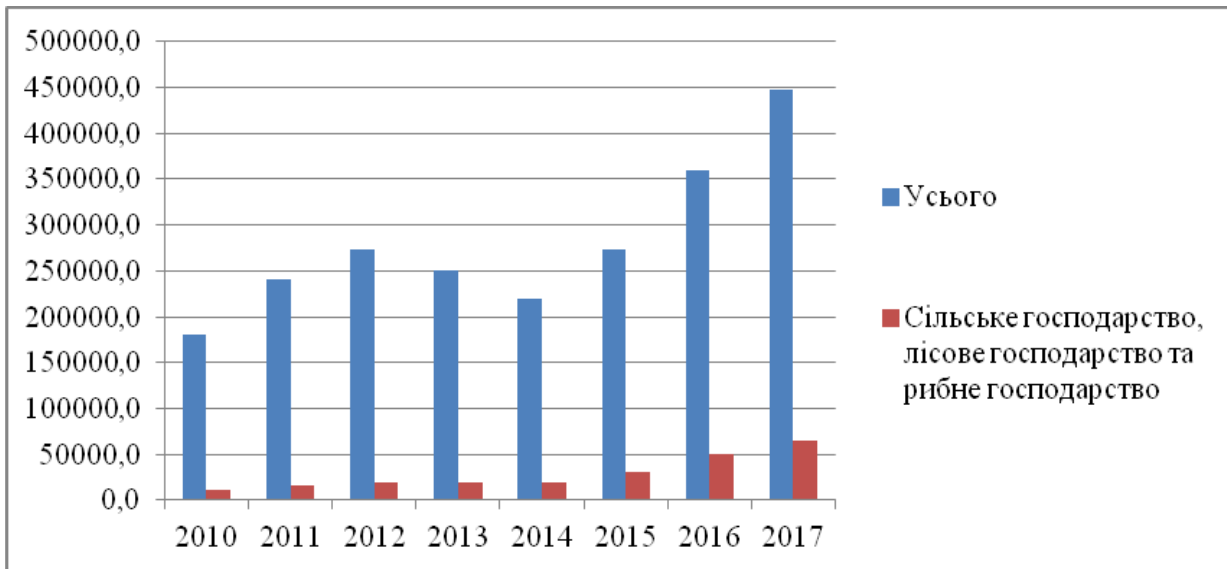
розглядає інвестиційний потенціал, як «здатність економіки фінансувати процеси, пов'язані з генеруванням інновацій, створенням та модернізацією основних виробничих фондів, нематеріальних активів; розвитку освітнього, наукового та інформаційного потенціалу; відновленням, підтримкою та примноженням національного багатства» [1, с.61]. Проте, таке визначення, на нашу думку, є неповним, оскільки не враховує можливості щодо зовнішнього залучення інвестицій.

У свою чергу колектив науковців [6, с. 33] ототожнюють інвестиційний потенціал з інвестиційним кліматом, тобто визначають його як «сукупність можливостей залучення інвестиційного капіталу в економіку держави для створення сприятливих умов розвитку та найдоцільніше його використання, що призводить до економічного зростання».

Найбільш широким, на нашу думку, є визначення Кучерука Г.Ю., згідно з яким, інвестиційний потенціал являє собою «організовану сукупність внутрішніх та зовнішніх економічних можливостей та ресурсів, які створюють умови для розвитку та забезпечують реалізацію стратегічних і тактичних цілей в сфері інвестиційної діяльності [8, с. 6].

Одним з найважливіших стратегічних завдань розвитку будь-якої держави є забезпечення продовольчої безпеки. «Продовольча безпека – це оптимальний стан взаємопов'язаних елементів господарського комплексу, що у своїй сукупності здатні забезпечити повний цикл виробництва та розподілу сільськогосподарської продукції, який гарантує достатній рівень споживання населенням соціально важливих продуктів харчування високої якості та поживної цінності не залежно від будь-яких виникаючих зовнішніх і внутрішніх загроз» [21, с.43].

Базовою основою забезпечення продовольчої безпеки є розвиток агропромислового комплексу та його інвестиційне забезпечення. Аналізуючи капітальні інвестиції у розвиток сільськогосподарського сектору України, можна відмітити позитивний тренд їх поступового та стабільного зростання (рис. 1.).

Рис. 1. Обсяги інвестицій в економіку України та сільськогосподарський сектор, млн грн

Джерело: [3]

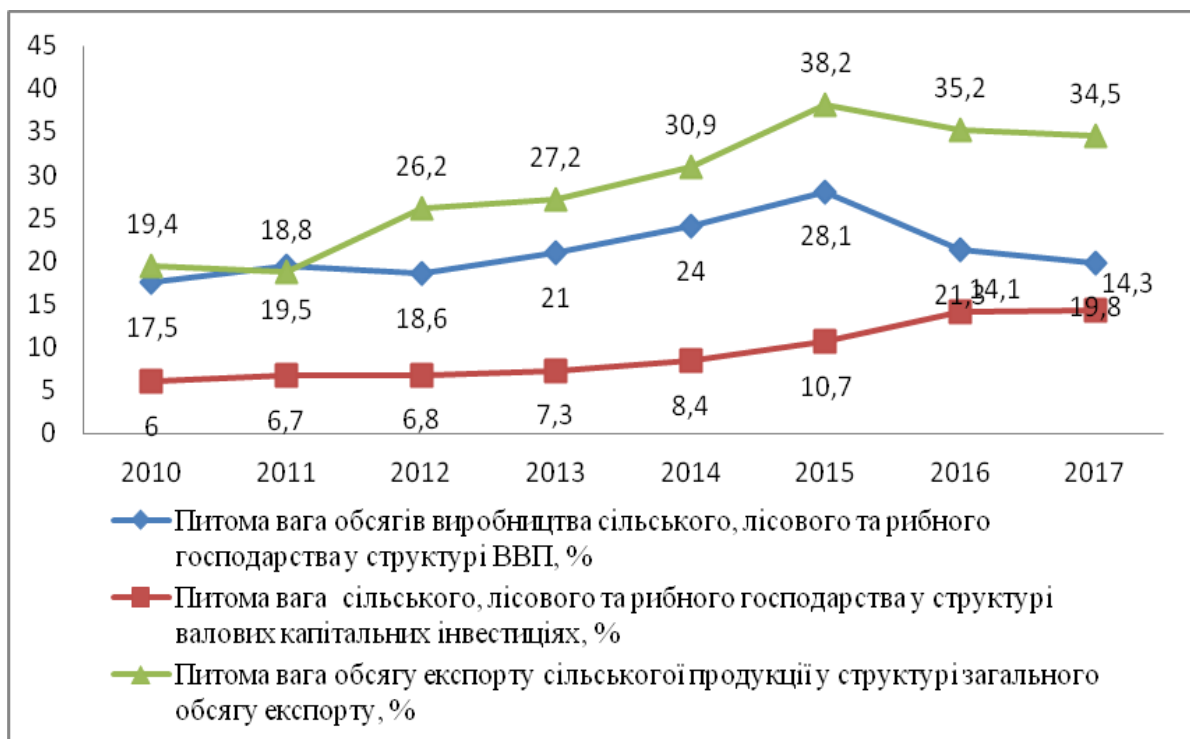
На кінець 2017 р. обсяги капітальних вкладень у розвиток галузі становили 64243,3 млн грн, що на 27 % вище, ніж у 2016 р. та майже у 5 разів перевищує аналогічний показник 2010 ру. Темпи зростання капітальних інвестицій у сектор сільського господарства є вищими, ніж темпи загального інвестування в економіку, які зросли у 2017 р. порівняно з попереднім періодом на 24 %, а порівняно з 2010 р. лише на 148 %.

Зростання обсягів капіталовкладень у розвиток підприємств АПК зумовлено декількома причинами, серед яких: зростання ролі сільського господарства у структурі експортного потенціалу України, значне зношення обладнання для виробництва сільського господарської продукції, підвищення вимог щодо її якості в умовах поступового переходу на Європейські стандарти, зростаючі потреби щодо впровадження нових технологій, продуктів, сортів рослин та порід тварин в умовах адаптації до поступової зміни кліматичних умов та ринкових очікувань.

На думку Кісіля М.І., «зростання інвестицій у сільське господарство пов'язано зі сприятливою для нього фазою хвилі С. Кузнеця, що характеризується пріоритетним спрямуванням капіталу на його розвиток. Встановлено, що ця фаза розпочалася з 2010 і триватиме до 2025 р. Потім пріоритетною стане харчова промисловість. Фактор пріоритетності сільського господарства у 2015–2016 рр. пересилив негативні чинники

військового періоду, тому інвестиції зростають. Однак їх розміри поки що настільки недостатні, що створюють проблему національного значення. Радикальні заходи щодо розв’язання цієї проблеми в умовах війни можна розпочати лише після завершення її активної фази, що, за нашими оцінками, може відбутися в 2019–2020 рр. »[5., с.78].

Разом з цим, не зважаючи на поступове зростання обсягів капітальних інвестицій у розвиток сільського господарства, галузь залишається у значній мірі недофінансованою. Зокрема, при тому, що питома вага продукції сільського господарства протягом 2010-2017 рр. у ВВП України становила у середньому 21 %, а у валовому експорті 30,9 %, частка капітальних інвестицій у сільське, лісове та рибне господарство знаходилася у межах 6-14 %. Динаміка частки сільського господарства у макроекономічних показниках України наведена на рис. 2.

Рис. 2. Питома вага сільськогосподарського сектору у структурі макроекономічних показників

Джерело: розраховано авторами за даними [3]

За дослідженнями Траханова І.П., « з метою подальшого розвитку агропромислове виробництво вимагає щорічного залучення фінансових

інвестицій у розмірі понад 100 млрд грн. У структурі кредитного портфелю банків 75 % припадає на коротко- та середньострокові кредити, а довгострокове кредитування до 10–15 років взагалі не надається через відсутність спеціалізованої фінансово-кредитної інфраструктури, орієнтованої на обслуговування сільськогосподарського виробництва. Максимальний термін банківського кредитування на інвестиційні цілі – п'ять (індивідуально – до семи) років, але й ці пропозиції обмежені можливістю банків та вартістю таких фінансових ресурсів [10, с. 154]

Не зважаючи на вагомі ресурсні можливості агропромислового сектору України, обсяги іноземних інвестицій у розвиток галузей АПК є незначними, і становлять протягом 2014-2018 рр. у середньому 1,6 % прямих іноземних інвестицій в економіку. У 2014 р., на тлі позитивних очікувань щодо зміни економічної політики та затвердження Європейського курсу розвитку країни спостерігався найвищий рівень іноземного інвестування у розвиток галузі у розмірі 776,9 млн дол. США. Надалі обсяги іноземного інвестування знижувалися до 502,2 млн дол. У 2015 р., і лише у 2017 р. зросли до 621,9 млн дол. Основними перешкодами для іноземного інвестування у розвиток галузі є: повільні темпи проведення реформ, зокрема земельної та судової, недостатньо розвинута інфраструктура, значна кількість адміністративних бар'єрів, корупція а також ризики, пов'язані з військовими діями на Сході.

Основними джерелами інвестиційних вкладень є власні кошти підприємств, що сягнули у 2017 р. близько 94 %, кредитні ресурси (3,6 %), кошти регіональних та місцевих бюджетів (1,6 %) та іноземні інвестиції (0,8 %). Переважна частина інвестицій спрямовуються на поповнення обігових коштів та простого відтворення виробничих потужностей, що виключає їх використання як вагомого джерела інтенсивного, екологічно безпечного та соціально-орієнтованого розвитку аграрного бізнесу. Крім того, швидке зростання темпів експорту сировинної продукції сільського господарства, як фінансово більш вигідної альтернативи, створює додаткові загрози для продовольчої безпеки внаслідок недотримання відтворювальних процесів у рослинництві, тваринництві й землеробстві та завищення цін на продукцію підприємствами-посередниками.

Кризові явища в економіці країни, загальне падіння виробництва, криза неплатежів і як наслідок існування чималої взаємозаборгованості, політична нестабільність в суспільстві, недосконалість законодавства в галузі господарського права та податкової політики, сповільнення розвитку науки і техніки та неефективний фінансовий менеджмент

служать причиною існування в країні стійкої тенденції до збільшення кількості фінансово неспроможних підприємств. Неєфективна діяльність більше 30 % підприємств в достатній мірі характеризує низьку інвестиційну активність вітчизняних суб'єктів господарювання. Серйозною перешкодою на шляху інвестиційних процесів є значна тінізація економіки України. За оцінками фахівців, «в тіні» перебуває до половини всього економічного потенціалу країни. Серед причин виникнення тіньового сектору називають незавершеність інституціональних ринкових перетворень, особливості менталітету як наслідок тривалого панування тоталітарної ідеології, недосконалість податкової системи, надмірний податковий тиск на виробника [2, с. 50].

Проведений аналіз підтвердив недостатній рівень інвестиційного потенціалу сільського господарства. В таких умовах необхідна комплексна стратегія, спрямована на сталий розвиток і збалансований виробничого потенціалу сільськогосподарського сектору та значної державної підтримки.

Насьогодні урядом вже зроблено ряд кроків, спрямованих на забезпечення розвитку галузі у довгостроковій перспективі. За даними мінагрополітики станом на 01.05.2018 р. у регіонах триває підготовка та реалізація 335 інвестиційних проектів у сфері агробізнесу загальною вартістю 38,9 млрд грн. Ралізація проектів передбачає створення 15-17 тис. додаткових робочих місць. Основними напрямками реалізації проектів є: розвиток скотарства (43 од.), розвиток птахівництва (25 од.), обробка та зберігання зернових (65 од.), сховища для тривалого зберігання овочів і фруктів (23 од.), багаторічні насадження (16 од.), зрошення (11 од.), інші проекти [9].

Насьогодні розроблений та схвалений Кабінетом міністрів України проект Єдиної комплексної стратегії та плану дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 рр. [4]. У проекті передбачено ряд реформ та заходів, що матимуть на меті сприяння сталого розвитку сільського господарства, полегшення доступу сільськогосподарських виробників до інвестиційних ресурсів та визначення чітких цілей щодо забезпечення продовольчої безпеки. Проте, внаслідок наявних політичних та фінансових суперечностей і процвітання корупційних схем стратегія не прийнята Верховною радою та не має офіційного статусу, а більшість прийнятих протягом 2015-2018 рр. законодавчих актів прямо суперечать положенням вказаної стратегії.

Таким чином, якісне інвестиційне забезпечення розвитку агропромислового сектору України наразі потребує насамперед політичної волі та консолідації всіх зацікавлених сторін щодо створення сприятливих та прозорих умов ведення агробізнесу в Україні а також державних гарантій для інвесторів щодо захисту їх інвестицій, майна та отриманих прибутків.

Разом з цим, необхідно зауважити, що розвиток аграрного сектору виконує визначальну, проте не єдину роль у забезпеченні продовольчої безпеки. За визначенням FAO (продовольча та сільськогосподарська організація ООН): «Продовольча безпека - це стан, що характеризується постійним фізичним, соціальним і економічним доступом усіх людей до достатнього за обсягом, поживністю та безпечністю продовольства, яке необхідне для здорового й активного життя» [20]. Важливими складовими продовольчої безпеки є:

- наявність продуктів харчування відповідного асортименту, якості та поживної цінності що відповідає потребам здорового та безпечного способу життя у достатніх відповідно до чисельності населення обсягах (функція розвитку сільського господарства, регіонального та міжнародного розподілу продовольства);

- фізична доступність продовольства у всіх населених пунктах (функція ринкового регулювання, розвитку транспортної та ринкової інфраструктури);

- безперервність постачання продукції не залежно від будь-яких обставин (функція держрезерву);

- економічна доступність основних продовольчих товарів не залежно від соціального статусу чи інших характеристик населення (функція соціальної політики).

Отже, забезпечення продовольчої безпеки вимагає комплексного підходу та державного контролю за ефективною реалізацією визначеного переліку функцій. Нажаль, наразі в Україні відсутній комплексний регуляторний документ, щодо забезпечення продовольчої безпеки, не прийнято відповідного закону, що тягне за собою відсутність чіткої відповідальності за належне виконання функцій держави в забезпеченні продовольчої безпеки.

Основною проблемою наразі є забезпечення економічної доступності населення до якісних та поживних продовольчих товарів. Проведені дослідження щодо забезпечення споживання населенням визначеного асортименту необхідних продуктів у відповідності до санітарних норм

показали, що найбільша диференціація у споживанні за соціальними групами (відповідно до рівня доходів) спостерігається по м'ясній і рибній продукції а також по фруктах та ягодах. Спостерігаються також тенденції щодо заміщення молочних та м'ясних продуктів хлібом та хлібопродуктами, овочами та баштанними (перевищення норм споживання у середньому на 10%). Тож можемо говорити про складну ситуацію з продовольчою безпекою, що може мати негативні наслідки для здоров'я та працездатності громадян.

Варто зауважити, що забезпечення економічної доступності продовольства для усіх категорій та соціальних груп громадян до достатнього обсягу якісної та безпечної продукції потребує насамперед виваженої політики щодо зростання доходів населення та їх індексації. У свою чергу, зростання доходів громадян, при збереженні стабільних цін на продукти харчування можливе за умови випереджального розвитку економіки, що також потребує значних та раціональних інвестицій насамперед інноваційного спрямування. Таким чином, визначальним ресурсом зростання економіки та вирішення проблем реалізації функцій щодо забезпечення продовольчої безпеки є інвестиції, вдале використання яких дозволить створити мультиплікативний ефект у розвитку всіх галузей економіки, що, у свою чергу, сприятиме зростанню доходів громадян, поліпшенню платіжного балансу та розвитку інфраструктури.

Важливою умовою підвищення інвестиційного потенціалу у сфері продовольчої безпеки є створення сприятливого інвестиційного клімату. У цьому контексті погоджуємося з думкою Кулініч Т.В. та Мричко М.А., що основними напрямками поліпшення інвестиційного клімату є:

- політична стабілізація та визначення пріоритетів у зовнішній політиці;
- адаптація законодавства та регуляторної системи до системи законодавства країн ЄС;
  - створення умов для вільної конкуренції;
  - зменшення адміністративних бар'єрів та преференцій на шляху руху капіталів, в тому числі у зовнішній торгівлі;
- спрощення адміністрування податків;
- усунення технічних бар'єрів в процесі відшкодування ПДВ та митного оформлення товарів;
- застосування для інвестиційних цілей ставки на прибуток, яка тяжіє до нуля через використання прискореної амортизації, та комплексу податкових пільг та винятків (як це робиться у країнах ЄС, де податкова

система побудована так, що компанія, яка вирішує реінвестувати прибуток у виробництво, звільняється від оподаткування цих коштів);

- розвиток фондового ринку, сприяння збільшенню кількості публічних компаній та якості розкриття ними фінансової звітності;

- прийняття пакета законів щодо ліквідації корупції, зменшення адміністративного тиску на бізнес та сприяння відділенню бізнесу від влади (за прикладом Грузії);

- повне та своєчасне надання інформації для бізнесу (інвестиційних рейтингів, прогнозів макроекономічних показників тощо) завдяки створенню спеціалізованих центрів [7, с.37.].

Висновки. Питання забезпечення продовольчої безпеки та інвестицій тісно взаємопов'язані та вимагають насамперед політичної волі щодо створення сприятливого інвестиційного клімату, формування чітких і прозорих регуляторних механізмів, визначення і затвердження на законодавчому рівні стратегічного плану сталого розвитку економіки та її пріоритетних галузей, встановлення відповідальності за проведення реформ і забезпечення продовольчої безпеки країни.

Бібліографічний список: 1. Білоусова О.С. Інвестиційний потенціал економіки України та країн ЄС / О.С. Білоусова // Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2017. – № 1-2. – С. 60-67. 2. Вербицька Г.Л. Проблеми та перспективи залучення інвестицій в економіку України / Г.Л. Вербицька // Інноваційна економіка. – 2016. – № 1-2. – С. 48-52. 3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 4. Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 роки. (Проект) / Міністерство аграрної політики та продовольства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/node/16025#join>. 5. Кісіль М.І. Інвестиційне забезпечення розвитку сільського господарства України у стратегічній перспективі / М.І. Кісіль // Вісник аграрної науки. – 2018. – № 1 (448). – С. 78-82. 6. Кобеля З.І. Інвестиційний потенціал України в умовах економічної кризи / З.І. Кобеля, Н.Я. Кутаренко, К.І. Рудько, А.М. Бабчук // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 22. – С. 32-37. 7. Кулініч Т.В. Інвестиційна привабливість України та можливі шляхи її підвищення в сучасних умовах // Т.В. Кулініч, М.А. Мричко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Проблеми економіки та управління. – 2013. – № 754. – С. 34-40. 8. Кучерук Г.Ю. Економічне обґрунтування

комплексної оцінки інвестиційного потенціалу авіапідприємства / Г.Ю. Кучерук, О.М. Вовк // Економіка. Фінанси. – Право. – 2008. – № 5. – С. 6–7. 9. Офіційний сайт міністерства аграрної політики України. [Електронний ресурс].-режим доступу: <http://minagro.gov.ua>. 10. Траханов І.П. Проблеми інвестиційного забезпечення підприємств АПК України та перспективи їх розвитку/І.П. Траханов / Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – Випуск 9. – С. 153-157. 11. Стегней М.І. Інвестиційно-інноваційні доміанти сталого розвитку територіальних одиниць / М.І. Стегней // Економіка та суспільство: електронне наукове видання. – Мукачево: МДУ, 2015. – № 1. – С. 56-61. 12. Стегней М.І. Оцінка сучасного стану та перспективи розвитку інвестиційної та банківської сфер України / М.І. Стегней, Я.Ю. Софілканич, К.Д. Поллої // Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки / гол. редактор К.С. Шапошников. – Херсон, 2015. – Випуск 10. – Частина 4. – С. 175-177. 13. Стегней М.І. Державне регулювання інвестиційної сфери в період економічних трансформацій / М.І. Стегней, Паук М.І., Козик І.М // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки» № 3. – Харків, 2014. – С. 200-207. 14. Стегней М.І. Сучасні умови формування та реалізації процесу регулювання інвестиційної діяльності в Україні / М.І. Стегней, Лінтур І.О., Петричко М.М. // Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. – Серія: Економіка. – Том 19. – Вип. 3/1. – Одеса, 2014. – С. 179-183. 15. Іртищева І.О. Методичні підходи до визначення рівня інвестиційної привабливості галузі, підприємства / І.О. Іртищевва, М.І. Стегней, Паук М.І. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія «Економічні науки». – № 5. – Харків, 2014. – С. 15-24. 16. Іртищева І.О. Інноваційне оновлення фінансово-економічного механізму реалізації децентралізованої моделі сталого розвитку територіальних громад / І.О. Іртищевва, М.І. Стегней // Економіст. – К.: Київський міжнародний економічний форум, 2015. – № 6. – С. 8-12. 17. Іртищева І.О. Інвестиційна привабливість економіки: міжрегіональні асиметрії / І.О. Іртищева, І.С. Крамаренко // Регіональна економіка. – 2014. – № 2 (72). – С. 84-94. 18. Rome Declaration on World Food Security [Electronic resource] : World Food Summit. — [s. 1.] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.fao.org/docrep/003/w3613e/w3613e00.htm>. 19. Stehnei M. Conceptual approaches to the formation of regional food security strategy in the context of sustainable development/ M. Stehnei, I. Irtysheva, Y. Boiko, L. Rogatina and K. Khaustova// Problems and Perspectives in Management. – 2018. – 16(4). – P. 42-50.

Крамаренко И., Широков М., Никон Д., Билоус А. Роль инвестиционного потенциала в контексте продовольственной безопасности. В статье исследованы теоретические подходы к определению инвестиционного потенциала национальной экономики, установлена его роль в процессах экономического роста и обеспечения продовольственной безопасности. Проведен ретроспективный анализ инвестиционного обеспечения сельского хозяйства как определяющего фактора продовольственной безопасности, определены современные проблемы инвестиционной привлекательности аграрного бизнеса и направления ее повышения. Установлено ключевые функции государства в обеспечении продовольственной безопасности и пути их совершенствования с использованием инвестиционного ресурса.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный потенциал, агропромышленный комплекс, продовольственная безопасность.

Kramarenko I.S., Shyrovkov M.A., Nikon D.E., Bilous A.A. The role of investment potential in the context of food security. The theoretical approaches to the definition of the investment potential of the national economy was investigated in the article and its role in the processes of economic growth and ensuring food security was established. A retrospective analysis of the investment provision of agriculture as a determinant of food security has been carried out, modern problems of investment attractiveness of agrarian business and directions of its increase have been identified. The key functions of the state in ensuring food security and ways of their improvement using the investment resource are established.

It has been proved that the key resource of economic growth and solving problems of implementation of food security functions is investments, the successful use of which will create a multiplier effect in the development of all sectors of the economy, which in turn will contribute to the growth of citizens' incomes, improvement of the balance of payments and infrastructure development.

Key words: investments, investment potential, agro-industrial complex, food safety.

Стаття надійшла до редакції: 11.07.2018 р